

GASILLEC

Letnik XXXVI.

Glasillo »Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«

Izhaja vsak drugi mesec. / Posamezne številke 2-50 Din, za inozemstvo 3 Din.
V »JGZ« združena gasilna društva dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. maja 1932. ● Številka 3.

Predsedstvene vesti.

Odlikovanja gasilstva.

Od leta 1926. dalje ni bilo odlikovanja od zveznega predsedstva predlaganih in priporočenih zaslužnih tovarišev za 25-, odnosno 40-letno gasilsko delovanje. Nerešeni naši predlogi s seznamami vred so zastareli tekom mnogih let ter postali nerabni, ker je v tem dolgem času mnogo predlagancev že umrlo, dokaj pa je prejelo odličja izven naših predlogov.

Ker naše ponovne prošnje in posredovanja niso bila uslišana, bomo izvedli rešitev naših predlogov s pomočjo narodnih poslancev, ki imajo srce za gasilstvo in ga vedo tudi ceniti po njegovih zaslugah.

Zatorej naročamo vsem društvom ponovno sestavo seznamov po primerku v »Gasilskem koledarju 1932«, v katere je iznesti vse tovariše s 25-, odnosno 40-letnim službovanjem, dospelim v letih 1926. do 1932., ki še niso bili med tem časom odlikovani in ki niso bili nikoli sodnijsko kaznovani, kar naj županstvo v opombi potrdi, da se ne zavleče zadeva z večmesečnimi uradnimi poizvedovanji in ugotovitvami. Te seznane je zanesljivo vposlati semkaj do 15. julija t. l., ker se na zakasnele priglasne ne bomo mogli več ozirati. Tiskovine ima vedno v zalogi g. Herman Zupan, knjigovez v Mostah pri Ljubljani.

Iz starešinske seje.

Za sprejem pod okrilje JGZ so zaprosila nastopna društva, ki so bila sprejeta ter dodeljena posameznim župam takole:

1. GZ Belokranjski: Dobravica, pošta Gradac, Kravčji vrh, pošta Semič, Lokvica, pošta Metlika, in Radatoviči, pošta ondi;
2. GZ Črnomeljski: Radence ob Kolpi, pošta Stari trg ob Kolpi;
3. GZ Dolnjelendavski: Gomilica, pošta Turnišče;
4. GZ Kozjanski: Verače-Virštajn, pošta Podčetrtek;
5. GZ Križevski: Mačkovci, pošta ondi;
6. GZ Mariborski — levi breg: Sv. Anton v Slov. goricah, pošta ondi;
7. GZ Martjanski: Mlajtinci, pošta Murska Sobota, Vaneča, pošta Pucanci;
8. GZ Radovljanski: Podhom, pošta Gorje pri Bledu;
9. GZ Šoštanjski: Topolšica, pošta ondi.

Društvo pri Sv. Emi, pošta Pristava, je izpremenilo sedanje ime Pristava, pošta ondi, a društvo Desenci se pripiše k svoji GZ Ptujski, ki je bilo pomotoma v statitiki pripisano GZ Mariborski levi breg.

Po veljavnem skupščinskem sklepu morajo vsa gasilna društva izločiti deco iz naraščajskih vrst, kar se še doslej ni izvršilo povsod. Župnim načelnictvom naroča starešinstvo to izvedbo s pristavkom, da bo pri neposlušnih društvih moralo izvajati neljube posledice.

VESTI STAREŠINSTVA.

Skupščina Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana.

Odbor JGZ je v svoji redni seji dne 28. decembra 1931. soglasno odločil, da bo letošnja glavna skupščina (občni zbor) v Ljubljani dne 9. in 10. julija t. l. v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu.

A. Starešinska seja.

V soboto, dne 9. julija t. l. ob 9. uri bo v zvezni pisarni seja starešinstva z nastopnim dnevnim redom:

1. Overovljenje zapisnika zadnje seje.
2. Naznanila predsedstva.
3. Dopisi in okrožnice.
4. Pregled in odobritev poročil za skupščino.
5. Sprejem novoustanovljenih gasilnih društev.
7. Slučajnosti.

B. Seje odsekov.

V soboto, dne 9. julija t. l. ob pol 11. uri dopoldne zboruje »Tehnični odsek« v dvorani Mestnega doma.

Popoldne ob 14. uri zboruje »Samopomočni odsek« v istem prostoru, ki si bo izvolil samostojno upravo te ustanove v zmislu lanskega skupščinskega sklepa.

Sporede za odsekov posvetovanja si sestavijo oni sami.

C. Odborova seja.

V soboto, dne 9. julija t. l. zboruje ob 16. uri popoldne v dvorani Mestnega doma zvezni odbor po nastopnem dnevnem redu:

1. Overovljenje zapisnika zadnje seje.
2. Naznanila predsedstva.
3. Razprava o samostalnih predlogih.
4. Razdelitev podpor onemoglim gasilcem, vdovam in sirotam.
5. Določitev članarine za poslovno leto 1932./33.
6. Izprememba društvenih, župnih in zveznih pravil.
7. Predlogi in nasveti.
8. Raznoterosti.

Člani zveznega odbora so: a) zvezno starešinstvo, b) vsi župni načelniki, odnosno njih namestniki. Njih prisotnost je obvezna.

Po odborovi seji se sestane »Literarni odsek« k posvetovanju ob 20. uri v istem prostoru.

D. Skupščina.

V nedeljo, dne 10. julija t. l. dopoldne ob pol 11. uri bo v Mestnem domu na Krekovem trgu redna glavna skupščina JGZ z nastopnim

dnevnim redom:

1. Nagovor in poročilo zveznega staroste.
2. Overovitev lanskega skupščinskega zapisnika.
3. Tajnikovo poročilo.
4. Blagajnikovo poročilo.
5. Poročilo računskih preglednikov.

6. Poročilo odsekov: a) literarnega, b) tehničnega.
7. Določitev letne članarine za 1932./33.
8. Sklepanje o samostalnih predlogih.
9. Poročilo o razdelitvi podpor iz zveznega »Podpornega sklada«.
10. Izprememba društvenih, župnih in zveznih pravil.
11. Morebitne dopolnilne volitve.
12. Raznosterosti.

Pri p o m n j a.

1. Po členu 9., točka 2., pravil JGZ pošlje na skupščino vsaka župa poleg župnega načelnika ali njegovega namestnika še enega odposlanca, torej dva odposlanca. Župe, ki imajo več kot 300 rednih gasilcev, pošljejo poleg tega na vsakih nadaljnjih 300 rednih gasilcev še enega odposlanca. Drobci pod 150 se v tem primeru ne upoštevajo, drobci nad 150 pa štejejo za 300 (torej do 450 = 2 odposlanca, 451 do 750 = 3, 751 do 1050 = 4, 1051 do 1350 = 5, 1351 do 1650 = 6 itd.).

2. Vsak odposlanec se mora na skupščini izkazati z izkaznico svoje župe.

3. Samostalne predloge je osem dni pred skupščino pisмено naznaniti zveznemu starešinstvu, da o njih sklepa pred skupščino; pozneje vloženim samostalnim predlogom mora skupščina priznati nujnost, da se o njih more razpravljati na skupščini. Predlogi, ki so bili že ponovno odklonjeni, ne pridejo v poštev.

4. Gasilske župe opozarjamo, da pravočasno izvolijo odposlanca na skupščino (člen 10., odstavek i, župnih pravil).

5. Oprava odposlancev: bluza, čepica, brez sekirice. Posklope odbora JGZ z dne 29. decembra 1927. se na skupščini prizna le one delegate, ki bodo v gasilskem kroju.

V Ljubljani, dne 15. maja 1932.

Josip Turk s. r.

Franc Pristovšek s. r.

t. č. starosta.

t. č. tajnik.

»Samopomoč«.

V prvem četrtletju 1932. so umrli sledeči tovariši-člani »Samopomoči«, kojim dedičem so se izplačale nastopne posmrtnine:

267. Grabner Martin, Guštanj, star 64 let . . .	Din 2.500.—
268. Puhler Ivan, Radvanje, star 76 let . . .	„ 2.500.—
269. Orešnik Miha, Radvanje, star 52 let . . .	„ 2.500.—
270. Otolani Franc, Moravče, star 73 let . . .	„ 2.500.—
271. Lačen Jakob, Guštanj, star 40 let . . .	„ 2.500.—
272. Gradišnik Jakob, Sl. Bistrica, star 86 let . . .	„ 2.500.—
273. Košar Anton, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, star 73 let . . .	„ 2.500.—
274. Reich Jožef, Hardek, star 63 let . . .	„ 2.500.—
275. Salecl Josip, Velenje, star 78 let . . .	„ 2.500.—
276. Znidarič Franc, Dragotinci, star 39 let . . .	„ 2.500.—
277. Senčur Alojzij, Gor. Logatec, star 35 let . . .	„ 2.500.—
278. Peršuh Franc, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, star 36 let . . .	„ 2.500.—
279. Mattioni Hinko, Laško, star 80 let . . .	„ 2.500.—

Vsega Din 32.500.—

več 16 doplačil k četrtletju 1931. po

Din 300 , , Din 4.800.—

Skupaj Din 37.300.—

prištevsji doslej že izplačanih „ 782.091.—

je torej za 279 posmrtnin izdanih Din 819.391.—

Gasilska zvezna pisarna.

Počenši s 1. junijem t. l. bodo uradne ure za stranke vsak ponedeljek, sredo in petek od 10. do 11. ure dopoldne ter od 16. do 17. ure popoldne v palači »Grafike« nasproti glavnemu kolodvoru ob Miklošičevi cesti in vogalu Masarykove ceste poleg hotela Miklič v II. nadstr.

Predložitev prošenj

za izredne podpore iz 2%-nega gasilskega sklada in iz »Podpornega sklada« za onemogle gasilce, vdove in sirote je predložiti zanesljivo do 31. maja t. l., ker se na zakasnele ne bomo mogli več ozirati.

Gasilski koledar 1932 je še mnogo društev in posameznih naročnikov na dolgu. Uprava prosi za poravnavo brez posebnih opominov.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani nam je poslala tale dopis:

Na Vašo vlogo z dne 18. 4. 1932., štev. 806/32, se izda sledeče pojasnilo:

Z odobritvijo ministra financ z dne 23. X. 1924., štev. 53.270, je priznana Vaši zvezi po točki 5. člena 5. taks. zakona takсна prostost za vse vloge, ki jih pošilja državnim oblastvom razen onih v civilnih pravnih.

Ta takсна prostost pristojna na podlagi določb točke 13. člena 1. taks. in pristojb. pravilnika in pojasnila bivše generalne direkcije posrednih davkov z dne 10. 3. 1925., štev. 11.570 (Uradni list stran 223 ex 1925.) tudi vsem pri Vaši zvezi včlanjenim prostovoljnim gasilnim društvom, ker imajo iste namene (cilje) kakor Vaša zveza.

Z ozirom na predstojajo pojasnilo so tedaj po prostovoljnih gasilnih društvih, včlanjenih pri Vas, pri sreskih načelnostih vložene prijave občnih zborov takse proste, toda le pod pogojem, da je vsaka taka prijava opremljena z s štampiljko vtisnjeno klavzulo: »Oproščeno od plačila takse po tar. post. I. z odlokom ministra financ z dne 23. X. 1924., štev. 53.270.«

Iz pisarne ministrstva za čuvanje narodnog zdravlja smo sprejeli sledeči dopis in prosimo članstvo, da ga upošteva:

Jugoslavensko društvo za čuvanje narodnog zdravlja pod največjim zaštitom Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I, obratilo se Gospodinu Predsedniku Ministarskog Saveta molbom sledeće sadržine:

»Gospodine Predsedniče,

Pod najvišom zaštitom Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I., Jugoslovensko društvo za čuvanje narodnog zdravlja u cilju ukazivanja pomoći nezaposlenim i gladnim, a po primeru Francuske, priredjuje dobrotvornu lutriju pod nazivom: »Lutrija u korist nezaposlenih.«

Priredjivanje ove lutrije preporučeno je od strane Gospodina Ministra poljoprivrede Br. 15.524 od 22. marta t. g.

Poznata je stvar, da ekonomska kriza, koja je strahovito obuhvatila ceo svet, nije tako teško pogodila našu zemlju, ali je ipak uspela da stvori velike kadrove nezaposlenih, onih koji bez šire pomoći svih slojeva našeg naroda ne mogu da savladaju svoje nevolje i da dobiju ono što je svakom čoveku najpotrebnije a to je krov nad glavom, nasušni hleb i potrebna medicinska pomoć.

Zahvaljujući ličnom zauzimanju Gospodina Ministra socijalne politike i narodnog zdravlja, naše društvo ima mogućnosti da stupi pred javnošću sa svojom inicijativom i da pokrene ovu akciju, koja je u doba ove ekonomske krize od neobhodne potrebe.

Kako opšte nacionalne ciljeve možemo postići jedino opštim radom i poštivalnošću svih građana u zemlji, a u prvom redu naših nacionalnih i kulturnih radnika, čast nam je najučtivije zamoliti Vas Gospodine Predsedniče, da izvolite sa svoje strane ovu našu nacionalnu akciju odobriti i preporučiti svima vlastima u zemlji, da nas i oni sa svoje strane što srdačnije potpomognu.

Ovo Vaše, Gospodine Predsedniče, odobrenje potrebno je nama da akcija oko ukazivanja pomoći nezaposlenim i gladnim bude sprovedena u život u što većem razmeru i da time direktno što više doprinese interesima otačbine i naše nacije.«

Dostavljajući Vam u prepisu prednju molbu, a u vezi raspisa Br. 70 ovog Ministarstva, izvolite zgodnim načinom zainteresovati sva društva koja potpadaju pod Vaš Savez, da i ona svojim učešćem pomognu ovu akciju Jugoslavenskog društva za čuvanje narodnog zdravlja, koja je besumljivo na svom mestu.

Ministar fizičkog vaspitanja naroda,

Podpis.

Prošnja.

Blíža se čas, ko bo moral biti zbran material za novo naklado GASILSKEGA KOLEDARJA. Na lanskem obnem zboru je marsikateri tovariš na tihem sklenil, da se bo pri letošnji izdaji spomnil letošnjega ubogega urednika ter mu priskočil na pomoč. Do sedaj še ni ničesar priklopljalo. Zato pa prosim vse tiste, naj ne ostane le pri dobri volji, ampak naj beseda postane meso.

Pišite, kar se vam zdi aktualno in potrebno za naš stan! Koledarček obhaja letos svojo 10letnico. Kdor mu je pri rojstvu kumoval, ali kdor ima vseh 10 izvodov, ta mu naj nekaj pove za decenium.

Dobrodošli mi bodo članki o naši organizaciji, gasilski disciplini — o razvoju gasilstva, o modernem gasilnem orodju, o vzornih društvenih in župnih vajah, o sanitetni službi — o vedenju in adjustiranju ob raznih prilikah itd. Tudi mična povest o gasilski požrtvovalnosti ali o požigalcu bi mi prišla prav.

Lansko leto sem otvoril stalno rubriko: NAŠI GASILSKI DOMOVI v sliki in besedi. Do sedaj še nisem ničesar prejel. Za sliko zadostuje navadna razglednica ali fotografija v tej velikosti.

Prosim, vsaj v mesecu juniju! Naslov: Klemenčič Josip, šol. upravitelj, Pobrežje pri Mariboru.

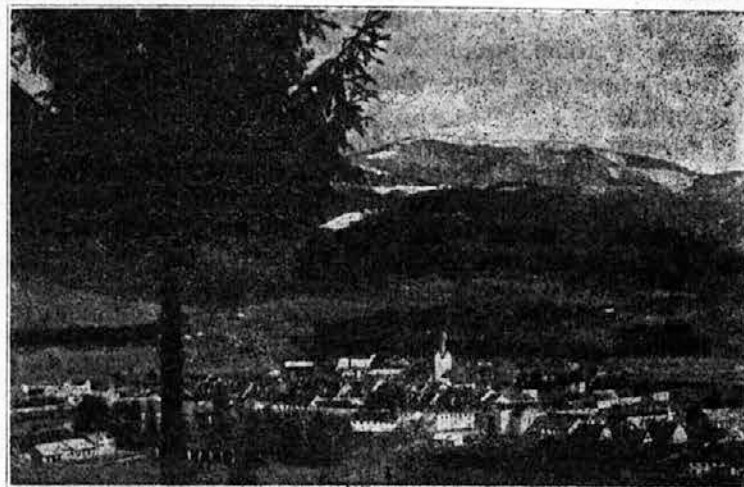
Zvezni pokrajinski zlet v Slovenjgradec.

Dne 14. avgusta t. l. bo v Slovenjgradcu zvezni pokrajinski zlet, združen s 60 letnico slovenjgraškega gasilnega društva.

Mesto Slovenjgradec je najvažnejša naselbina v Mislinjski dolini, katero oklepa na vzhodu mogočno gozdno Pohorje, na zahodu pa zadnji cdrastki Karavank z visokim Plešivcem ali Urško goro (1696 m). Kraj, ki je sedež sreskega načelstva in raznih drugih uradov, je jako lep, ima krasno okolico in je v marsičem zanimiv. (Rimska naselbina »Colatio«, tovarne meril, kcs, usnja, kravat, letovišče z več hoteli itd.) Prebivalstvo je gostoljubno ter bo svoje goste gotovo najsrčneje sprejelo.

Tovariši gasilci, pripravite se že sedaj na ta zlet, ki naj bo veličastna manifestacija naše gasilske organizacije. Gasilna društva, združena v JGZ, zlasti pa ona iz bivše mariborske oblasti, vabimo, da se te prireditve udeležijo v čim večjem številu.

L. K.

F. G., Trbovlje:

Gašenje raznih gorljivih snovi.

O splošnem gašenju in napadanju pri požarih smo že zadnjič razpravljali, tokrat hočem govoriti o poedinah primerih in različnih požarih ter njih gašenju.

Začnimo pri petroleju. Če se ta vname, ne smemo gasiti z vodo, ker petrolej plava po vodi in gori dalje. Nastali ogenj zadušijo s peskom, mavcem, zemljo, z mokrimi žaklji ali s posebnimi asbestnimi rjuhami. (Tudi z mlekom.) Pri večjih množinah gorečega petroleja gasimo s salmijakovcem in amonijakom. V skladiščih je potrebno pri takih požarih takoj vse zračne dovode zapreti in le s kemičnimi snovmi gasiti (trošiti). Te snovi se dobe že v pripravnih aparatih in v raznih oblikah in modelih. Dobro pa je, če je v bližini parni stroj, da napeljemo paro. Pri odprtih posodah s petrolejem naj se skuša plamen le zadušiti.

Ponovno naj bo opozorjeno, da se plamen, nastal vsled vnetja masti, olja (vsa mineralna olja), smole, tera, firneža, voska, etra, bencina i. dr. ne sme gasiti z vodo, postopa naj se kot pri petroleju.

Alkohol, špirit, lesni alkohol se pa lahko poliva z vodo, ker se navedene tekočine z vodo mešajo in tako razredčene niso več gorljive. Ravno tako se postopa tudi, če se vnamejo razne kisline (žveplena i. dr.). Pri teh je treba zopet pomniti, da se ne sme gasiti s posipanjem z zemljo, peskom, pepelom, temveč jih je treba močno z vodo zaliti.

Pri požarih premoga, nakopičenega na prostem, je najbolje ohladiti zgornje plasti s prekopanjem v manjše kopice. Pri večjih požarih premoga v zaprtih prostorih naj se pa gasi z vodo in to v taki meri, da premog tako rekoč v vodi utopimo. Brizganje vode z majhnimi curki bi bilo nevarno,

tudi ni priporočljivo goreči premog v skladiščih zasuti s peskom, zemljo ali sličnim, ker plini, kateri izhlapevajo, bi bili lahko usodni.

Požar, nastal v tovarnah, kjer se razbelijo ali celo vsled vročine razteko razne kovine, ne gasimo direktno z vodnim curkom na razbeline, ker s tem bi nastale eksplozije vsled plinov, ki bi se tvorili. Tu se naj gasi postopoma. Okolico hladimo kar najbolj previdno.

Požarov nastalih v skladiščih z zmetimi snovmi (saje, prah oglja i. dr.) tudi ne gasimo direktno temveč obložimo goreče snovi z deskami in šele te smemo potem močno obliovati (toraj indirektno).

Požar v dimnikih (kaminih) gasimo z zadušenjem plamena z ogljenčevim kislino, amonijakovim plinom, ki se dobiva v jeklenih valjah. Te priprave imajo društva večjih mest. Pri nas je pa praksa pokazala, da je najbolje pustiti, da dimnik izgori. V takih slučajih je treba paziti na bližnje objekte, posebno pa v podstrešju paziti, če bi v slučaju prevelike vročine razpokalo zidovje dimnika, da plamen ne ogroža lesene konstrukcije stavb. Pri požarnih pregledih naj se pa večje kamine (do 40 cm premera) pregleda, če niso preveč s smelnatimi sajami zaliti. V takih primerih ima dimnikar že svoje predpise, da saje pravočasno izkuri.

H koncu naj bo omenjeno, da je dolžnost gasilnih društev, da že v naprej opozorijo na vse mogoče nedostatke, ki bi lahko povzročili ogromne škode in če v slučaju požarov niso društva dovolj hitro na pogoriščih, se pa zabavlja čez gasilstvo.

Sestavil načelnik Hans Voller.

Službeni predpisi gasilnega in reševalnega društva v Mariboru.

I.

Splošna služba.

Splošna služba vsakega člana se pričinja v trenutku, ko vstopi kot gasilec v društvene prostore.

Za društvene prostore se smatrajo vsi prostori, ki so gasilstvu na razpolago, vključno dvorišče, pisarne, sejne dvorane, kakor tudi stanovanja službojočih in vseh lokalov, začeni od vhoda.

V splošni službi se zahteva predvsem odkrito tovarišstvo, v ostalem pa služi vsak prostovoljni uporabi v gasilni in reševalni službi kakor za: urejanje pokvarjene opreme in orodja; pripravo za prijateljske prireditve in svečanosti, ki naj se jih udeležuje vsak itd.

Nošnja kroja v splošni službi določa načelnik ali njegov namestnik, oziroma pooblaščen činovnik.

Nošnja opreme izven službe je prepovedana (posebno samo čepica)!

Dolžnost vsakega člana je čuvati vsak čas ugled društva. Svojemu predstojniku in proti vsem drugim tovarišem kazati potrebno spoštovanje. V trenutku, ko zapušča gasilec društvene prostore, nastopa med člani le službeno razmerje; tovariši se med seboj nazivajo po činu, oziroma enaki kot tovariši.

Šarži in višji se v službi nagovarjajo z »Vi«. Čeravno je prostovoljno gasilno in reševalno društvo prostovoljna korporacija, je vendar slična vojaški organizaciji in le tedaj brezhibno deluje, ako se v društvu varuje ta stroga disciplina in red.

Predpis je, da gasilec v kroju vsakega predstojnika, ozir. šarža pri prvem srečanju (občevanju) izven stroja (čete, voda) pozdravi. Ako so tovariši v stroju, tedaj pozdravi le vodja oddelka.

Vsak član je dolžan svojo opremo in kroj spraviti v redu v njemu določeno omaro. Za posamezne dele opreme odgovarja vsak osebno.

Premenjava in nošnja delov drugih tovarišev brez njih vednosti je strogo prepovedana. Brez dovoljenja poveljnika je strogo zabranjeno odnašati opremo domov in jo tam shranjevati.

Vsak član naj pomisli, da se mora kroj, oprema in orodje in vse, kar je lastnina gasilnega in reševalnega društva pred nepotrebno škodo obvarovati tako, kakor bi bila to njegova osebna lastnina. Vsakemu, ki ni poklican je prepovedano vmešavanje v obratovanje tehničnih naprav, kakor avtomobila, parne brizgalne, razsvetljave itd. Nadalje je prepovedano kričanje v pijanosti v okolju prostovoljnega in reševalnega društva. Pa tudi spati v prostoru reševalnega društva ni dovoljeno.

II.

Požarna služba.

Dolžnost vsakega gasilca, dokler je član društva je, da je dan in noč pripravljen vstopiti v službo društva.

Kakor hitro se začuje alarmski klic, se poda vsak gasilec takoj in urno v gasilni dom. Tam se nemudoma opravi za službo in je na razpolago svojim predstojnikom. Gasilskim pripravnikom je dovoljen odhod k požaru le tedaj, če ni navzočih dovoljno število izkušenih gasilcev, nadalje pri velikih požarih v mestu, kjer je potreben vsak član.

Ako se požar telefonično javi, ne sme postati slušatelj zbežan, ampak naj se po možnosti informira o kraju, objektu, dovozu, vodi itd. Ko zapusti požarnik telefon, ga mora takoj drugi nadomestiti. Predvsem se mora takoj vse potrebno orodje pripraviti in če je noč, prižgati baklje.

Dodelitev moštva k orodju se mora takoj in brezpogojno izvršiti.

Ko dospe katerokoli orodje na pogorišče, nastopi moštvo za orodjem ter čaka nadaljnjih povelj. Zakasneli se javijo pri poveljnikih.

Vsa navodila in povelja se morajo brezpogojno in takoj izvršiti; »nagovarjanje« morja »ugovarjanje« ali splošno »govorjenje« v službi je najstrožje prepovedano. Zahteva se brezpogojna poslušnost.

Na pogorišču naj se vsa dela izvršujejo mirno in zavestno, klicanje naj se opusti.

Vsako povelje ostane do preklica v veljavi, ako se po višjem povelju ne izpremeni.

Povelje na pogorišču vrši poveljnik, ob njega odsotnosti njegov namestnik, ob odsotnosti obeh, najstarejši po činu. Ako pa sploh ni navzoč noben činovnik, pa najstarejši požarnik. V obratnem vrstnem redu prevzamejo povelje na pogorišče dole šarže. Šarže nadzorujejo in pazijo, da se vsa povelja poveljnika takoj izvrše ter pazijo na dana znamenja trobentača.

Plezalci se morajo takoj ločiti ognja ter se z ročnikom kolikor mogoče približevati ognju. Upoštevajo pa naj vsaj pri majhnih požarih to, da ne vlivajo preveč vode in ne povzročajo pri tem še večje škode. Potek gašenja, kolikor ga poveljnik sam ne more pregledati, posebni dogodljaji, zapreke ali olajšujoče okoliščine, se morajo poveljniku vedno javiti. Med gašenjem naj se polaga posebna pažnja na nevarne okoliščine kakor udiranje, eksplozije itd. Čeravno naj nastopa pri gašenju vsak gasilec hrabro, vendar naj upošteva svarila poveljstva.

Ako sodeluje pri kakšnem požaru več gasilnih društev, poveljuje poveljnik društva, v čigar okolju je požar. Društva, ki dospejo iz drugih okolišev, se morajo, ko dospejo k pogorišču, javiti pri poveljstvu.

Obisk gostiln med požarom je brez dovoljenja poveljnika strogo prepovedan.

Nadštevili gasilci, ki slučajno nimajo posla, se zbirajo pri svojem orodju ter služijo kot rezerva. Gasilec, ki postopa po pogorišču brez posla, ali se izmikajo delu, naj šarži odkažejo delo, ako pa se protivijo in se to ponavlja, se jih pozove na odgovor.

Ko se po končanem gašenju izda povelje za spravljane orodja, naj dela vse moštvo, dokler ni vse orodje v popolnem redu in pospravljeno. Poveljniki za posamezna orodja nastopijo s svojim orodjem in moštvom na določenem mestu ter javijo najvišjemu poveljniku: »Orodje za odhod pripravljeno«.

Kakor hitro mine nevarnost ter ni več potrebno vse moštvo na pogorišču, odredi poveljnik požarno stražo. Za to službo se določijo v prvi vrsti prostovoljci, če teh ni ali se jih premalo javi, se določi moštvo, ki je pri požaru najmanj trpelo.

Vožnja domov naj se vrši s primerno hitrostjo. Trobentanje ponoči med vožnjo v spravišče je prepovedano.

Okrepčila v bližini pogorišča so samo tedaj dovoljena, ako se je moštvo izčrpalo ali ako posestnik ali sosedje podarijo kakšno okrepčilo.

Domov došlo moštvo takoj opremi orodje z novimi cevmi, da je tako vse pripravljeno za prihodnji alarm. Moštvo orodja, ki pri požaru ni delovalo, pomaga ostalemu moštvu pri pospravljanju. Poškodbe na orodju ali opremi ali izguba se takoj javijo orodjarju. Ko je vse orodje pospravljeno, nastopi vse moštvo, dežurni vodnik pa zabeleži imena gasilcev, ki so delovali pri požaru, odda poročilo poveljniku ter ga vpiše v knjigo, v katero se zabeležujejo vsi požari. Samovoljna odstranitev gasilcev je prepovedana. Izjema je dovoljena gasilec, ki so premočeni ali ranjeni.

Med vso požarno službo se mora varovati najstrožja disciplina. Povelja naj se izvrše točno, postopa naj se tovariško.

Po poročilu, da je vse pospravljeno in po povelju »Odstop!« se knča požarna služba.

3.

Pripravljenost.

Prostovoljno gasilno društvo v Mariboru je do nadaljnjega razdeljeno v tri vode. Vsak vod ima požarnega mojstra, kot vodnika poveljnika. Ti trije vodi se menjajo v priprav-

ljenosti, in sicer od nedelje 14. ure do prihodnje nedelje 14. ure. Vod, ki ima službo, nastopa točno in polnoštevilno ob 14. uri na dvorišču ali v sobi za moštvo v polni opremi, nakar prečita četir seznam moštva ter odsotne zabeleži. Ako je navzoč poveljnik ali njegov namestnik, javi četir število moštva požarnemu mojstru, ta pa poveljniku ali njegovemu namestniku.

Ob nedeljah in praznikih je stroga pripravljenost nujna, ker je ravno v poletnih mesecih ob nedeljah in praznikih odsotnost ljudstva največja. Zato velja strog predpis, da moštvo voda, ki je v pripravljenosti, ne zapusti mesta preko alarmnega rajona. V ostalem skrbi moštvo isti teden, ko je v pripravljenosti, za vaje in vežbe. Natančnejši predpisi so v vežbovniku. Gasilec, ki trikrat zaporedoma ne pride k vajam, ali ne nastopi službe, kadar je v pripravljenosti ali prihaja le navidezno, dobi od vodnika pismen ali ustmen ukor. Ako

ukor ne zaleže, se gasilec po paragrafu 7. in 8. pravil brez ozira na čin ali dobo službe črta iz seznama, ko odbor ta predlog sprejme. Vod, ki ima službo, se ne sme uporabiti izven spravišča, kakor za gledališče, cirkus, razne slovesnosti itd. Za to službo pride v poštev le rezervno moštvo.

Stroga pripravljenost velja posebno za šoferja, ki ima službo. Ako je službeno odsoten, se mora takoj določiti namestnik. Odsotnost vsled bolezni ali drugih upravičenih vzrokov se javi vodniku, ki takoj določi namestnika. Namestniki šarž in šoferjev morajo biti tudi za to službo sposobni. Poveljniki vodov so za strogo izvedbo teh predpisov odgovorni in dolžni javiti vsak prestop poveljstvu. Stroga pripravljenost, to je, moštvo se zbira v spravišču ali njegovi bližini, stopi v veljavo na izrecno odredbo pri hudih nevihtah, ko je nevarnost požara ali strele velika, ako se odtrga oblak in pri poplavih, da zamore tako vedno in hitro pomagati.

(Dalje.)

Delo.

Če se naučim na eno ali več vprašanj katekizma pripadajoče odgovore na zahtevo učitelja, se s tem naučim naloge. Če pa moram na stavljen vprašanja sam sestavljati odgovore — naloge, je to delo. In čimveč se naučim nalog, tembolj bom lahko samostojno delal, samostojno ustvarjal. Tako je povsod in tudi v gasilstvu. Pa pogledjmo to malo v praksi.

Če hoče društveni poveljnik izučiti dobre tehnične funkcionarje, to so njegov namestnik, četniki, četarji, redniki in vrstarji, jih mora najprej dobro poučiti o posameznih njihovih nalogah in mora nje same izučiti, da poznajo vežbovnik in vaje z orodjem. Nato pa jim dati naloge, katere naj s primernim znanjem sami rešujejo. Namestnik naj vodi društvo tehnično gotovo dobo, da se temu delu privadi, vodi naj večje vaje z orodjem, da ima vpogled v celoto. Končno pa naj za vaje tudi sam napravi načrte. Ravno isto in ravno tako naj se uče delati četniki s svojimi četami in pripadajočim jim orodjem, četarji, redniki in vrstarji. In kadar bodo vsi to delali, vsak s svojim oddelkom seveda, in tudi delati znali, bodo funkcionarji dobri, dobro izvežbani in zmožni tudi samostojnega vodstva v slučaju sile. In tudi moštvo jim bo pokorno sledilo in bo izvrševalo pokorno vse ukaze, ker bo videlo, da je disciplina in znanje upeljavano v pravem redu, od zgoraj navzdol in zahtevano od spodaj navzgor.

Prav isto mora delati tudi župa. Izuriti mora vedno vse novoizvoljene poveljnike, da bodo res poveljniki, zmožni

vsega poveljnikovega dela v društvih in zmožni voditi tudi več društev skupaj, pa tudi zmožni pripravljati načrte za večje skupne vaje in jih voditi. Vsega tega seveda ne bodo zmožni vsi poveljniki. Ampak mnogo, mnogo se bo tako le doseglo. Zahtevati se pa mora vedno, da se doseže od njih vedno največ od dosegljivega, to je, da, kakor mogoče drugim znanjem, posvetijo tudi gasilskemu študiju in znanju vse svoje umstvene zmožnosti.

Prav isto se mora zahtevati tudi od zveznega vodstva pri župah. Vedno najvišje dosegljivo znanje in samostojno delo. Tu pa še največ. Kajti kakor zveza — glava — in župe delajo in vodijo, tako reagirajo, odgovarjajo, delajo društva — edince.

Pa vsega tega ni treba zahtevati samo tehnično, ampak tudi upravno, statistično, prosvetno itd. Kajti kolikor več se zahteva od vseh funkcionarjev, od najvišjega do najnižjega, znanja in samostojnega dela, toliko bolj se tudi moštvo vzporedno vzgojuje, toliko boljša postaja organizacija in toliko boljša postaja disciplina v njej. Ta pa je v naši organizaciji, kot sem že večkrat poudarjal, zelo zrahljana. Storimo in delajmo torej, kot sem zgoraj omenil. Mi mali zahtevamo to od nižjih, a višji naj to zahtevajo od nas, pa bomo videli, da se da mnogo doseči. Zdravo!

M-c.

Upoštevajte!

Z zimsko dobo so se končale teoretične vaje, treba bo sedaj vse praktično preizkusiti in vežbati. Neobhodno potrebne so vaje z orodjem. Vsak gasilec, posebno pri podeželskih društvih, mora poznati temeljito brizgalno in cevne sponke. Gotovo sami veste, da neizvežbani povzročijo več škode, kot koristi in še izpostavljen je raznim zasmehovanjem. Kako se naj vaje porazdele, smo že svoječasno poročali, treba je le malo dobre volje in skupnosti. Za orodno vajo pa pride redovna; da je potrebna, to veste sami. Kako je, če se v slavnostnem kroju sučejo eden na levo, drugi zopet na desno, publika pa se smeje — —! Ali je tega treba? Nekaj vaj in strumno bo korakala četa, seveda je veliko odvisno od poveljevanja. Poveljevanje naj bo glasno, razločno in ne prehitro!

Še na nekaj naj mi bo dovoljeno opozoriti. Pozdrav je znak kulture, pozdravljamo na različne načine. Pozdravljamo svoje znance, prijatelje itd. V naši organizaciji pa često vidimo, da se gasilci med seboj ne pozdravljajo. Ali nismo vsi v eni organizaciji, ali nimamo istih ciljev? Zato se, če že drugega ne, spodobi, da se pozdravljamo. Res, da smo prostovoljci, a pozdrav spada v okvir olike in olikani hočemo biti. Zato se naj tudi to v redovnih vajah vadi, da so pozdravi pravilni. Poveljniki pa itak vedo, če vodijo četo in srečajo dostojanstvenika zveze, župe, društev ali poznane častne člane, da poveljujejo »desno« ali: »levo glej« in tako izkažejo čast za služnim možem. Upoštevajte te vrstice, ker se to spodobi in bo s tem tudi gasilstvo pridobilo na ugledu!

G.

Gasilske zastave, trakove in ves pripadajoči pribor izdeluje in dobavlja

ZAVOD ZA UMETNO VEZENJE

I. NEŠKUDLA, LJUBLJANA

Pražakova 8 (vokal Miklošičeve ceste)

Pri preprosti in najbogatejši izdelavi najboljša kakovost in brezhibna izvedba. — Najnižje cene, najugodnejši pogoji. — Popravila in prenovitve zastav in trakov se izvršijo strokovnjaško, trpežno in po najnižjih cenah. — Izvolite zahtevati ponudbe in vzorce. —

Dopisi.

CENJENO UREDNISTVO GASILCA!

Ze večkrat ste v »Gasilcu« opominjevali, kako nastopajo razna društva, da ni nobenega enotnega kroja, en gasilec v škornjih, drugi v gamašnjah, tretji v pump-hlačah; eni zopet v belih ali kakih pisanih hlačah, tako da je tako neenotno oblečeno društvo kaj čudno, nič privlačno in nič častno. Naj bi se vendar na toliko opominov gledalo, da bi se vršili nastopi vseh članov enotno. To ni ravno tako težko doseči, pač je več nemarnosti in brezbržnosti. Skoraj gotovo ima sleherni član kake črne hlače, ki se vendar toliko ne razlikujejo od kakih kričeče pisanih, ki nikakor niso za nastope.

Končno ni nobenega kritja in nobenega pravega razstopa. Poveljujoči se tišči in gnete pri prvih vrstah, tako da ga sploh vsi člani ne morejo videti. Kje more biti potem dobro poveljevanje in enotno kretanje, če člani ne vidijo poveljnika in poveljnik ne vidi članov? Kake so te kretanje, te so pa nad vse slabe.

Splošno se vidi, da za poveljnika ni vsak zmožen. Zato naj vsak poveljnik sam sebe presodi, je li zmožen poveljevati ali ne —? Slab poveljnik pokvari več nego slabi člani. Kje more društvo enotno izvajati kretanje, če se sam poveljnik zraven tišči in drži roke v žepu ter tiho brez poudarka poveljuje.

Vsako društvo potrebuje dobrega poveljnika in marljivega tajnika, pa več redovnih vaj in manj veselice, pa bo več življenja in več discipline v društvih kot je je, ker veselice s popivanjem pokvari ves ugled društva. Skrajni čas je, da se v društvu goji več treznosti, pa še več strokovne izobrazbe.

Opazovalec.

Iz Zamosteca pri Sodražici. Smrt nič ne izbira, samo pobira. Pred kratkim časom je ugrabila neizprosna smrt Zri-narskemu društvu ustanovitelja Pirca in 9. marca je zgubilo Zamostško društvo Franceta Lesarja, našega podnačelnika, ki zapušča poleg vdove še 8 otrok, od teh sta dve hčeri omoženi, ostali pa so še nepreskrbljeni.

Pokojni je bil že ob začetku ustanovitve tržkega društva član. Pozneje, ko se je v Zamostecu ustanovilo samostojno društvo, je bil dragi France neumorni delavec bodisi pri delu ali podpori vedno prvi.

Njegovega pogreba so se udeležila tri društva: Vinice, Zamostec in Sodražica z zastavo. Pogrešali smo društvo Zri-narice.

Ganljive, do srca segajoče žalostinke mu je zapel so-draški kvartet, ker je bil pokojni tudi član nekdanjega pev-skega društva »Glas«, zato se ga tudi na tem polju spomi-njamo kot dobrotnika.

Tako je dvojce društev izgubilo dva dobra delavca, ki se ju bo težko nadomestilo.

Vsem znancem, prijateljem in sorodnikom naše sožalje. Ubogi vdovi in otrokom pa mnogo tolažbe želijo

Zamoščanje.

Iz Tržiške župe. Praznik sv. Florijana praznuje Tržič vedno prav slovesno z gasilsko mašo in spominsko procesijo. Lansko leto nas je počastil tov. zvezni starosta Turk, kar je povzročilo med članstvom cele župe veliko radost. Splošno je tov. Turk med tržiškim meščanstvom zelo priljubljen ter bi njegovo prisotnost tudi letos gotovo vsi samo iskreno pozdravili.

Na ta praznik se zbere vse članstvo župe ter skupno praznuje sv. Florijana, našega zaščitnika. Tako je tudi prav ter tako naj tudi ostane. Skupni nastop vpliva ne le ugodno na gledalce, temveč okrepi tudi samozavest med članstvom samim.

Letos je bilo praznovanje nad vse veličastno. Matično društvo je priredilo Gasilski dan s sledečim sporedom: Na predvečer bakljada ter podoknica kumici gospej Lončarjevi. Zjutraj budnica, sv. maša, običajna procesija, zaprisega članstva, promenadni koncert, popoldan blagoslovitev tretje mo-torne brizgalne. Najpomembnejše na novi brizgalni je bila zahteva, da vertikalno sesa efektivnih 8 m. To je brizgalna sijajno dokazala.

Rečica ob Savinji. Gornjesavinjska gasilska župa je pri-redila dne 20. III. 1932. v prostorih tov. Maksa Štiglica eno-

dnevni gasilski tečaj. Spored tečaja je bil skrbno sestavljen in prikrojen tako, da sta se tovariša predavatelja vsako uro menjavala.

Tečaj je otvoril tov. Štrucelj, župni načelnik. Pozdravil je vse navzoče tovariše, ki so zastopali vsa včlanjena društva, izjemo je tvorilo le bratsko društvo Šmartno ob Dreti, ki se ni udeležilo tečaja. Posebno toplo je pozdravil tov. predavatelja Vengusta, I. podst. JGŽ, in Frana Koširja iz Celja.

Splošni in administrativni del je obdelal tov. Vengust. V svojih predavanjih je obravnaval sodobno gasilstvo, pra-vila, požarno taktiko in tehniko, medtem ko nam je tov. Košir predočil pomen modernega gasilnega črvoja in njega po-men z ozirom na sodobno gasilstvo, o konserviranju in krpanju cevi, ročne in motorne brizgalne, njih ustroj, na-pake itd.

Tečaja se je udeležilo 70 tovarišev, ki so z velikim zani-manjem sledili predavateljem. Za delo in trud se predava-teljema prav lepo zahvaljujemo z željo, da ju kmalu zopet vidimo v naši sredi.

Goriča vas pri Ribnici. Dne 2. februarja 1932. je obha-jalo prost. gasilno društvo Goriča vas petletnico svojega obstoja. Prvo pobudo k ustanovitvi društva nam je dal g. Franc Lovšin (p. d. Petrovc). Društvo ga je ob svojem jubi-leju radi mnogih zaslug izvolilo za svojega častnega člana.

Tako po ustanovitvi društva je novoizvoljeni odbor za-čel z intenzivnim delom. Do izdatnih podpor nam je takrat pripomogel župni načelnik g. Ignac Mrhar iz Prigorice. Tudi s koristnimi nasveti nam je vedno stal ob strani. Začelo se je najprej z graditvijo gasilnega doma. Vsa vas je prispevala bodisi v denarju, bodisi v materialu. Člani gas. društva pa so s kulukom pripomogli h končni zgradbi.

Vse delo je požrtvovalno nadziral pokojni g. F. Ilc. Dom je stal 16.119 Din brez podarjenega materiala in dela članov.

Članstvo se je pridno udeleževalo in bilo skro na prvih mestih pri vseh požarih, ki žal večkrat ogrožajo našo dolino. Sprva si je društvo pomagalo z ročno brizgalno. Leta 1929. pa si je nabavilo novo motorno brizgalno za ceno 42.000 Din. Kakor v vsakem podobnem slučaju, tako je tudi sedaj z veliko vnemo in požrtvovalnostjo sodelovala vsa vas.

Kratka je doba petih let — jubilej, ki časovno ne po-meni veliko, toda dovolj dolgo, da je odbor in celokupno članstvo pokazalo, kaj more storiti v ljubezni do bližnjega; saj deluje od ustanovitve društva še vedno isti odbor vza-jemno in požrtvovalno z geslom: »Na pomoč!«

Gaberje pri Celju. Tukaj je preminul eden izmed usta-noviteljev in dolgoletni vzorni član tov. Belak Josip, tr-govec in posestnik v Sp. Hudinji, po daljši bolezni, v sta-rosti 72 let. Velikanska udeležba pri pogrebu (97 gasilcev) priča očitno, kako priljubljen je bil blagopokojni. Društvo težko pogreša marljivega in vzornega dobrotnika, rodbina pa skrbnega družinskega člana. Od blagopokojnega se je za gasilstvo poslovil v lepem poslovilnem govoru tov. načelnik Gologranc Konrad.

Tem potom naznanja gasilno društvo Gaberje, da pri-redi v nedeljo 3. julija t. l. svojo običajno veliko letno tom-bolo z zelo bogatimi dobitki. Dne 7. avgusta pa proslavi 20 letnico društvenega obstoja v obširnem obsegu. Vsa društva v bližini prosimo, da iste dneve ne prirejajo svojih pri-reditev.

Ponikva ob juž. žel. Jubilejno zborovanje prostov. ga-silnega društva Ponikva ob juž. žel. Na praznik 19. marca je imelo naše društvo svoj 10. redni občni zbor, ki ga je otvoril ob polnočstevilni udeležbi članstva njegov načelnik tov. Franjo Zličar. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je bilo društvo v pretečenem letu v vsakem oziru visoko ak-tivno. Poleg številnih vaj in sej je zlasti važno prosvetno udej-stvovanje članstva v prirejanju gasilsko-propagandnih iger. Društvo je priredilo igro »Najboljši je gasilec«, med zimo pa »Gasilsko akademijo« s petjem, telovadnim nastopom in tamburanjem. V idejnem oziru so slične prireditve nadvse priporočljive ter zanjejo predvsem v moralnem oziru lepe uspehe. Pri volitvah je bil z delno spremembo izvoljen stari odbor. Z ozirom na terenske prilike gasil. okoliša je bil sprejet za tekoče leto sledeči delovni program: Društvo pro-slavi dne 12. junija 10 letnico obstoja z delnim župnim zle-tom žalske gasilske župe, blagoslovi novo motorko, voz in lestev.

Prostov. gasilno društvo v Križevcih pri Ljutomeru obhaja letos 40 letnico svojega obstoja dne 14. avgusta, v slučaju slabega vremena na praznik 15. avgusta t. l., združeno z veliko tombolo. Presimo vsa društva, naj to slavnost upoštevajo in ta dan opustijo svoje prireditve ter prihitijo k nam v lepe Križevce »Na pomoč«, ker bi radi krili dolg, ki smo si ga v Muropolski župi upali prvi nakopati na glavo z nabavo avto-motorne brizgalne. Torej dne 14. avgusta vsi na Murško polje v Križevce.

Prostovoljno gasilno društvo v Litiji. Gasilno društvo je imelo 21. februarja svoj redni občni zbor, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Poročila raznih društvenih funkcionarjev so se vzela brez daljše debate na znanje, le poročilo blagajnika je izzvalo večjo debato. Nekateri člani, (v debato so posegali tudi podporni člani) so kritikovali izdatke za avto, češ, da so ti preveliki in, da se avto preveč rabi za vožnje, ki niso službene. Načelstvo je pojasnilo, da so stroški povečini tudi za motoriko, ki je med drugim črpala vodo v Ponovičah, za kar je prejelo društvo preko 2000 Din, imelo pa je še druge dohodke. Ko si je društvo nabavilo avto, so se obvezali 3 člani, da se bodo naučili šofirati. Treba je bilo šole in pa preizkušnje avtomobila, da li zadosti potrebam društva in če premaga vse zapreke. Zgodilo se je res, da je ob isti priliki naložil dotični član kaknega člana ali prijatelja društva, kar pa najbrže ni tako velika pregreha. Tudi v bodoče bo treba avto od časa do časa preizkusiti. Tudi godbeno društvo je izzvalo kritiko in je sedaj prevzelo društvo blagajno z dolgovi vred.

Leskovec pri Krškem. Dne 15. t. m. okrog pol 12. ure ponoči je nastal v Leskovcu pri Krškem požar, in sicer pri Francu Simončiču št. 46. Gasilec se je po velikem naporu posrečilo ogenj okrog 2. ure zjutraj pogasiti. Ko je bilo videti, da ni nečene nevarnosti več, je dal načelnik Franc Arh povelje, da se orodje odpravi nazaj v gasilarno. Komaj pa so gasilci spravili brizgalno do ceste, že se nenadoma pojavi drugi požar pri Vinko Arhu št. 41. Pričelo je greti ob 1/3. uro zjutraj. Goreti je pričel zopet kozolec, pod in šupa. Gasilci so z vso hitrostjo nastavili cevi v najbližjo greznico in takoj nato pripeljali še drugo brizgalno in se je s tem posrečilo omejiti ogenj, da ni prešel na poleg se nahajajočo poslopja (komaj 3 do 5 m). Okrog 5. ure zjutraj se je vendar posrečilo na teh dveh postopjih ogenj udušiti, ko že zopet pride signal, da gori prav na drugem koncu zopet kozolec in šupa na Črnilih pri Zupančiču. Požigalcu se tretja nakana ni posrečila, ker preden je požar izbruhnil, so ljudje že udušili ogenj.

Mariborski »Večernik« Jutra z dne 9. V. t. l. poroča:

Velika gasilska vaja mariborske župe. — Požar v Pekrah. — Tehniški napredek 7 društev. — Uspešna revija.

V zadnjih letih opažamo v Mariboru in njegovi okolici težnjo po čim boljšem tehničnem napredku gasilnih društev. Ideja bratske pomoči, ohranitve imetja in življenja je našim »tihim junakom« vzvišena nad vse. To se je pokazalo tudi včerajšnjo nedeljo, ko je mariborska gasilska župa z II. okrogjem preizkusila svojo pripravljenost.

Ob 14.55 je zagrmel s Kalvarije topič, ki je daleč naokrog oznanil velik požar v Pekrah. Društva se niso smela pred alarmom pripraviti za odhod, kar je poveljstvo kontroliralo tudi v leti avtokoloni. Vodstvo vaje je bilo v rokah

župnega nadzornika g. Kalo ha, župana v Studencih. Veliko zanimanje za napredek gasilstva v svojem območju je pokazal okrajni glavar za desni breg gosp. Makar, ki se je na licu mesta prepričal o delovanju vseh 6 društev, ki so razmeroma izredno hitro prihiteli na kraj fingiranega požara sredi vasi v Pekrah. Domače gasilno društvo v Pekrah je nastopilo že v 2 minutah in motorna turbinka je v nadaljnjih minutah že iz dveh cevi brizgala vodo nad 30 m visoko. Sodelovalo je 23 gasilcev. Drugi so prihiteli Radvažani na avtomobilu, ki je bil nabavljen lani: 5 minut po alarmu so bili v Pekrah in v 2 1/2 in 4 minutah je turbinka že delovala. Eno minuto za njimi so pridrveli Studenčani s 13 možmi, ki so po 2 ozir. 3 minutah z dvema cevmi napadli določeni objekt. S svojo mirnostjo in dobro organizacijo so zbujali splošno pozornost. 8 minut po alarmu je privozil 1. del gasilcev iz Maribora, 2 minuti pozneje mu je sledil 2. avto. V 3. ozir. 4 minutah so brezhibno delovali s 5 cevmi. 14 minut po alarmu je prispelo gas. društvo iz Razvanja, ki je v 4 ozir. 5 minutah bilo v akciji. Gasilni društvi Studenci — delavnica drž. žel. in Kamnica sta bili prisotni brez orodja, Hočani zaradi zadržkov niso prispeli. Skupno je stopilo v akcijo nad 100 gasilcev. Veličasten je bil pogled na »prostor požara«, ki ga je oblivalo v visokih curkih 13 cevi brezhibno delujočih najmodernejših turbink. Po 25 minutah je bila vaja končana. Izvedena je bila po načrtu, ki ga je izdelal Studenčan gosp. Ulih.

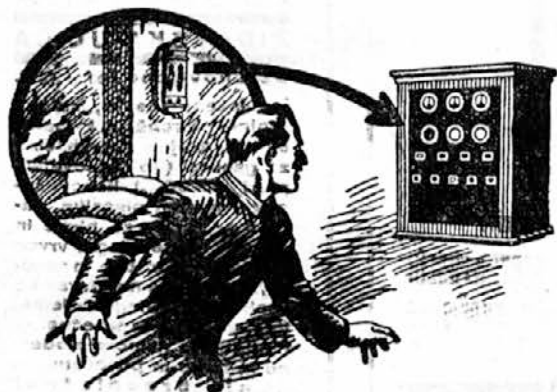
Po vaji sta sprejela raport vseh moštev g. nadzornik Kalo h in dr. Makar, ki sta ugotovila uspešnost in pripravljenost najbližjih mariborskih društev. G. okrajni glavar je izrazil vsem gasilec svojo zahvalo in priznanje. Meščanom in okoličanom pa lahko sega v srce kolikor toliko mirna zavest varnosti, saj nas čuva krepka četa, vedno pripravljena prihiteti bližnjemu v pomoč.

Vič-Glince. Redni letni občni zbor našega društva se je vršil v nedeljo 6. marca ob navzočnosti vseh članov ter zastopstva občine. Po običajnem dnevnem redu je bila odboru izrečena zaupnica ter je bil odbor na novo izvoljen pod načelstvom tov. Gašperina. V minulem letu smo imeli veliko dela, ker smo si zgradili lep nov gasilski dom, h kateremu je veliko prispevala občina, solidarno požrtvovalno so se izkazali viški kmetovalci, ki so nam dovozili brezplačno ves material, za kar naj jim bo izrečena tudi na tem mestu zahvala; požrtvovalno je pomagalo tudi članstvo z raznim delom. Nov dom bomo blagoslovili dne 10. julija t. l. ter prosimo društva, da se na to ozirajo ter na ta dan ne prirejajo veselice.

Prostovoljno gasilno društvo Dolnje Kamence pri Novem mestu je imelo dne 14. februarja svoj 2. redni občni zbor. Iz vsega delovanja društva se vidi, da so bili člani in odbor na mestu in da se zavedajo svojih dolžnosti. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen stari odbor s tovarišem Jakobom Planinškom na čelu. Za društvene zasluge je občni zbor izvolil 7 častnih članov.

Dalje sporočamo javnosti, da priredi naše gasilno društvo veliko javno tombolo v nedeljo dne 5. junija ob pol 11. uri dopoldne na trgu v Novem mestu. Ker je čisti dobiček namenjen za kritje motorne brizgalne, gasilskega voza in gasil. doma, vljudno prosimo vse tovariše gasilce in ostale korporacije za blagohotno podporo.

Brat naj gre bratu na pomoč, to je geslo naše, dan in noč.

Samodelujoči javilci požarov

odkrijejo vsak požar v nastanku
in označijo takoj kraj požara

JUGOSLAVENSKO SIEMENS D.D.

ODDELEK ZA ŠIBKI TOK

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 1b

Književni oglas.

»Sedaj vem, kaj je radio«. V esperantu spisal E. Eisberg, radio-inženjer v Parizu, v slovenski jezik prevedel Leopold Andrée, profesor v Ljubljani. S 85 slikami in mnogimi stranskimi risbami 81 strani 8° — 1932. — Din 48.—

Nihče ne more pogršati te knjige, kdor se hoče temeljito seznaniti z radijem. Ne samo znanstveniki, marveč vsakdo, ki posluša radio, se bo mnogo naučil iz te knjige, ki je prevedena doslej v 11 evropskih jezikov. Vsakomur pa, ki že ima kako knjigo o radiu, bo dobrodošlo dopolnilo v vrzeli tozadevne naše literature.

Knjiga je pisana v dialogu preprosto in izčrpno obravnava uvod v radiotehniko in je namenjena začetniku. Kdor bo predelal to knjigo, bo razumel vsako knjigo iz radiotehnike.

To je ona knjiga, po kateri je priredil prof. L. Andrée okoli Božiča 8 predavanj v dialogu na podlagi slik, ki sta jih prinašala »Učiteljski tovariš« in vestnik »Radio-Ljubljana« kot priloge.

Knjiga je izšla v bolgarščini, češčini, estonskino, francoskino, grščini, italijanščini, madjarščini, nemščini, portugalskino in romunščini, kar kaže, da je knjiga svetovnega slovesa in je res dobra.

Pisatelj je s knjigo popolnoma dosegel svoj namen ter je v poljudni obliki, nad vse nazorno podal osnovne pojme o radiofoniji, ki mora zanimati danes vsakega inteligenta. Snov je obdelana v dialogih, ki napravljajo knjigo zanimivo ter mora čitatelj z napetostjo slediti razpravam. Skoro vsakemu novemu vprašanju in pojasnilu — razlagi — so pridejane nazorne slike, ki napravijo snov razumljivo tudi vsakemu začetniku v radiofoniji.

G. profesor Andrée je izdal že pred to knjigo dvojje knjig iz radiofonije in sicer leta 1927. prvo slovensko knjigo »Radio, osnovni pojmi iz radiotehnike« in leta 1929. drugo knjigo pod naslovom »Radio-aparat, njega sestava, napake in motnje«. Iz tega sledi, da je tudi nova knjiga, t. j. prevod, popolnoma strokovnjaško izdelan. Kdor prvih dveh knjig zaradi strogo znanstvene podlage ni povsem razumel, ta mora pre-

čitali novo delo in bo pojnil ter mu bo razumljivo vse, kar mu je bilo nejasno v prvih dveh knjigah. G. profesor Andrée je imel pa lansko leto tudi tečaj o radiu za učiteljstvo, zato je iz prakse zadel tudi metodično stran prevoda, ki mu prednjači jasnost v razlagi in pojmi. Kot načelniku odbora za šolski radio za Dravsko banovino čimbolj razširi in najde čimveč prijateljev, to je videti iz knjige same in iz prevoda, ki je izdelan z vso ljubeznijo do stvari.

»Učiteljska tiskarna« je dala knjigi elegantno moderno vnanjo opremo. Knjiga je lepo vezana ter tiskana na prvovrstnem papirju. Tudi tisk sam je velik in lep, tako da je za oči naravnost prijeten. Ker je radio danes ena najpogostejših iznajdb, s katero se mora seznaniti vsak inteligent, ne bo mogel pogršati te knjige nihče, ki hoče vedeti, v čem obstoja umetnost radia in kaj je radio?

Listnica uredništva.

Ljubljanski dnevniki so objavili notico, da je ljubljanska gasilska župa na svojem občnem zboru glede »Gasilca« napravila nek sklep. Vsebina tega sklepa mi sicer ni znana, sklepa tudi pri starešinstvu nisem našel, ker ga ljubljanska župa vsaj do 9. maja t. l. starešinstvu sploh ni poslala, zato se mi zdi čudno, da se objavljajo take stvari prej, preden je obveščena o tem prizadeta zveza.

Kritikovati je lahko. Ali umestno bi bilo, da bi dotičnik, ki je stavil omenjeni predlog, »v Gasilca« pisal vsaj kak strokovni članek. Žal, sem skoro prepričan, da tega ni storil niti v enem primeru. Z mirno vestjo namreč izjavljam, da sem dobil, odkar urejujem Gasilca, od članov ljubljanske gasilske župe bore malo strokovnih dopisov.

O zadnjem gasilskem tečaju v Ljubljani sem prejel obširen dopis, a ga bom objavil šele po končanem tečaju v Mariboru, da bomo tako imeli celotno sliko.

Odsek za izpremembo pravil nas naproša, naj ponovno opozorimo na poziv v Gasilcu, da je treba poslati zadevne predloge predsedniku odseka, ki bo nato sklical sejo. Posebno se prosimo člane odseka, naj vsaj ti pošljejo svoje predloge, da tako omogočijo čimprejnjše sklicanje odseka. Do sedaj sta se odzvali le dve društvi.

Avtor-Centrala je s posebnim dopisom obvestila J. G. Ž., da posamezne njene članice ne upoštevajo pogodb, ki jo je z njo sklenila J. G. Ž. Ne drže se prejetih navodil. Prosimo vsa društva, naj se točno ravna po prejetih tiskanih navodilih, da tako v polni meri izkoristimo vsaj one redke ugodnosti, ki jih doseže J. G. Ž.

Gasilna društva pozor! Zelo dobro ohranjen avtomobil, prenaven za naložit motorno brizgalno ter s sedeži za 6—8 mož se radi finančnih razmer jako poceni proda. Vprašati: Gasilno društvo v Studencih pri Mariboru.

Prost. gas. društvo Moste pri Ljubljani ima naprodaj 14 paradnih oblek še v prav dobrem stanju. Cena po dogovoru.

Jubileje, blagoslovitev zastav, gasilskega orodja in doma, in v sličnih primerih se proslava najlepše konča, ako je na programu zvečer iluminacija t. j. umetna razsvetljava. Za to potrebne rakete, raznobarvne napise v ognju, grbe, letnice, razne slike in portrete, bombe s tisoči raznovrstnih zvezd, ter razne druge novosti v tej stroki izdeluje

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

»PYROTA«

JANKO BOVHA / CELJE

USTANOVLJENA LETA 1922

Dalje izdeluje tudi baklje za bakljade, aranžira umetno razsvetlavo in umetne požare z umetnim dimom, razne signalne in alarmne naprave za slučaj požara. Pohvalna pisma za izvršene ognjemete v vseh delih naše države, kakor tudi od zveze in kongresa. Zahtevajte lepo ilustrirane cenike in prospekte. Naročite samo domače blago in to pravočasno.

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.

»JUGOSLAVIJA«

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA

Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani.

Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. neugodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma.
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od »Graške vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks« (požarni oddelek) in »Franko-Hongroise« ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Po naredbi ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe »JUGOSLAVIJE« žensktvene kavelje za častnike.

Telefon 2751. PISARNA: DUNAJSKA CESTA ŠT. 15. Telefon 2571.

LESTVE

Tvornica

PARTL & FROLIČ
ČES. BUĐEJOVICE
Č. S. R.

A. KASSIG

LJUBLJANA

ŽIDOVSKA ULICA

Ustanovljeno leta 1880.

Izdelovanje čepic, zaloga krojnih potrebščin. Priporočamo vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.), kakor: čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluze in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in rogove, lipove liste itd. Naramke vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelane in trpežne. — Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano. — Cenik brezplačno!

SPECIALNI KOMPLETNI AVTOMOBILI IN ŠASIJE SVETOVNO-ZNANIH ZNAMK AVSTRO FIAT in INTERNATIONAL ZA VSE GASILSKE SVRHE, motorne brizgalne, gasilske lestve, rešilni in škropilni avtomobili itd.

Generalno zastopstvo

O. ŽUŽEK
LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica 11
Telefon interurb. 2461

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA 3

je največja regulativ. hranilnica v Jugoslaviji. Ima vlog nad 480.000.000 Din. Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno pomočjo.

Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno. Posojila dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon števil. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun števil. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 1/21.

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

Telefon števil. 2312 / Račun pošil. hranilnice 10.761

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

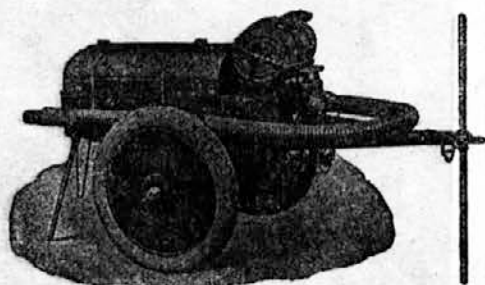
Gasilski zavodi d. d.

Čechy pri Prostějovu na Moravskem

Ustanovljeno leta 1820.

podružnica Maribor

Tomšičeva ul. št. 6

Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v min., pritisk do 16 atm.

Specialna tovarna brizgalnic, sesaljk, lestev, cevi in oprave za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic priporoča svoje prvovrstno, najmodernejše gasilsko orodje. Vse vrste telovadnega orodja. Ugodni plačilni pogoji. Za vse stroje se jamči! Cene solidne.

Pri zavarovanju predmetov
proti požaru in pri življenjskem
zavarovanju, zavarovanju otro-
ške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA
MASARYKOVA CESTA
ki Vam nudi naj-
ugodnejše pogoje.

Gasilci, pozor!

Naznanjam vsem gasilnim društvom, da sem
preselil svojo bogato zalogo gasilskih po-
trebščin v Ljubljani iz Šelenburgove ulice
na Kongresni trg šte. 8
ter se cenjenim društvom še nadalje pri-
poročam za naklonjenost. — Zaradi pre-
selitve gasilnim društvom znaten popust.

Filip Bizjak,
krznar in izdelovatelj čepic.

GASILNA DRUŠTVA, POZOR!

Preden si nabavite potrebne cevi,
Vas vljudno vabim, da si ogledate
mojo zalogo:

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere
ustrezajo vsem zahtevam!

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

»SAVA«

obča zavarovalna d. d. v Zagrebu,

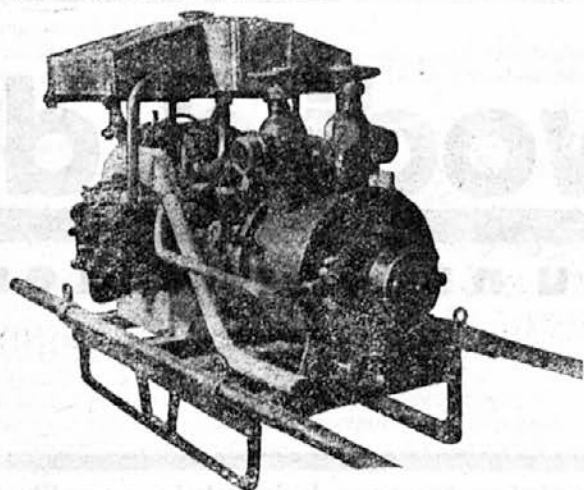
ustanovljena od jugoslovanskih denarnih zavodov: Prva
hrvatska štedionica in Jugoslovanska udružena banka d. d.
v Zagrebu, Jadransko-Podunavska banka d. d. in Zemaljska
banka d. d. v Beogradu ter Zemaljska banka za Bosnu i
Hercegovinu v Sarajevu, je prevzela v kraljevini Jugoslaviji
elementarna zavarovanja občne zavarovalnice Assicurazioni
Generali v Trstu. Lastni družbeni jamstveni fondii nad
40 milijonov dinarjev brez garancij bank-ustanoviteljic. —
Izplačila za škode od leta 1921. nad 160 milijonov dinarjev.

GENERALNI ZASTOP ZA DRAVSKO BANOVINO
V LJUBLJANI, MARIJIN TRG / SV. PETRA CESTA 2

posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Račun poštne hranilnice št. 13.200

Telefon 24-34

Izdelovanje gasilskih motornih brizgaln,
strokovno popravljanje vseh drugih inozem-
skih, zaloga najboljših tlačnih cevi in tovar-
niško vezivanje njih.

Na željo se vezivanje vrši tudi v lastnih
gasilnih domih.

Matias Supan in sin

Lastnik Andrej Supan

Centrala: Kropa

Filiala: Ljubljana, Gosposvetska cesta 16

ECCLESIA

JOSIP HAFNER, DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA, PRISOJNA ULICA 5

Izdeluje društvene zastave, po-
sebno gasilske, v vsaki izde-
lavi od najpreprostejše do najbo-
gatejše. — Zastave se izdelujejo
po lastnih ali predloženih načrtih.
V naših delavnicah so zaposlene
samo prvovrstne delovne moči,
zato lahko prevzamemo vsako
jamstvo za naše izdelke. —
Edino tovrstno podjetje v državi
z lastnimi po modernih princi-
pih opremljenimi delavnicami. —

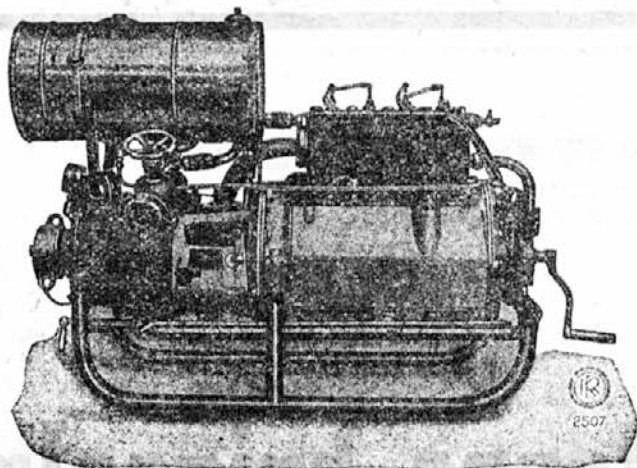

Zahtevajte naš specialni cenik za gasilske zastave! Na željo pošljemo specialen načrt ali pa zastave,
ki so v delu, na ogled! — Organizacija našega podjetja nam dovoljuje brezkonkurenčne cene!

Konrad Rosenbauer, Linz ob D. K. Rosenbauer in drug, Celje

tovarne motornih brizgalnic in gasilskega orodja

NASLOV ZA BRZOJAVKE: FR. KOŠIR CELJE ★ TELEFON 99

Dvocilindrska motorna brizgalnica, model 1929, 18/20 HP., pritisk do 16 atm. Hladilnik novega sistema, ogrevanje črpalke s toplo čisto vodo.

Prenosna štiricilindrska motorna brizgalnica, model 1929/30. 24 HP.

Najnovejša konstrukcija se izdeluje na dvokolne, štirikolne in avto-priklopne vozove.

Na podlagi 20letne preizkušnje v motornih brizgalnah priporočamo svoje avtomobilne, štirikolne, dvokolne in prenosne motorne brizgalnice.

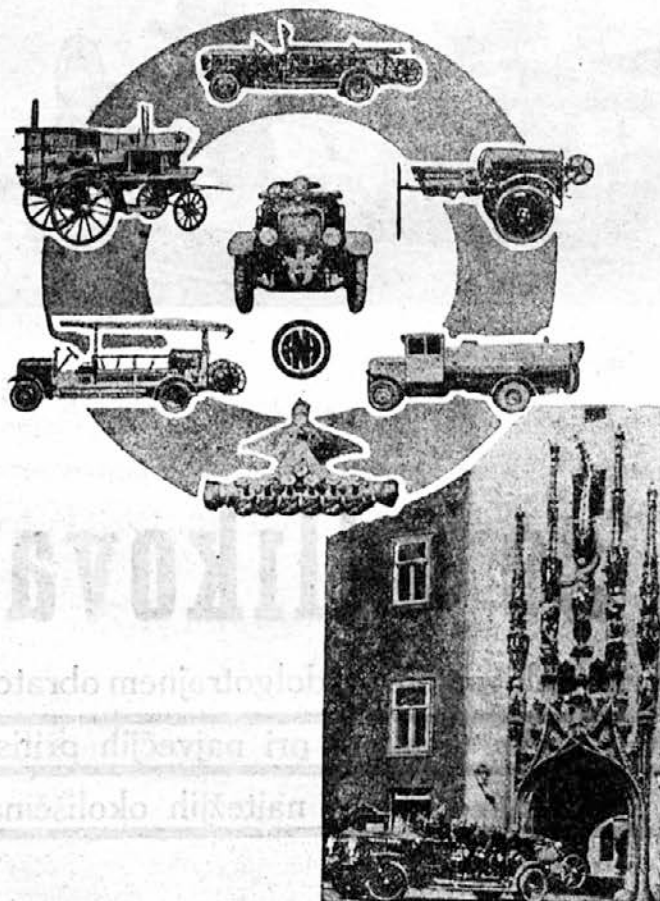
Škroplni avtomobil s pripravo za snaženje in pometanje cest.

Več kot 2000 Rosenbauerjevih brizgalnic po vsem svetu.

Vsakovrstne lestve, gasilsko opremo, čelade, pasove in vse v to svrhu spadajoče predmete. Brezplačne ponudbe, predvajanje brizgalnic, informacije itd. na željo:

FRANC KOŠIR, CELJE

glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino.

Motorne brizgalnice

avtomobilske, dvokolesne, prenosne, s prvovrstnim delovanjem, po najnižjih cenah
avtomobilske . . . od Din 80.000—
dvokolesne 30.000—
dobavlja franko Jugoslavija

HRČEK & NEUGEBAUER

SPECIALNA TVORNICA BRIZGALNIC
BRNO, ČEŠKOSLOVAŠKA REPUBLIKA

Reprezentanca za Jugoslavijo:

KR. JAKOVLIČ

ZAGREB, BEOGRADSKA ULICA 10

Več komadov rabljenih ročnih brizgalnic, prevzetih na protiračun, se lahko dobi s 3 letnim jamstvom. Cena 6.000 do 8.000 Din franko Jugoslavija. Prikladno za manjša vaška gasilska društva.

Zahtevajte brezplačne ponudbe.

TELEFON 2642
2830
2829

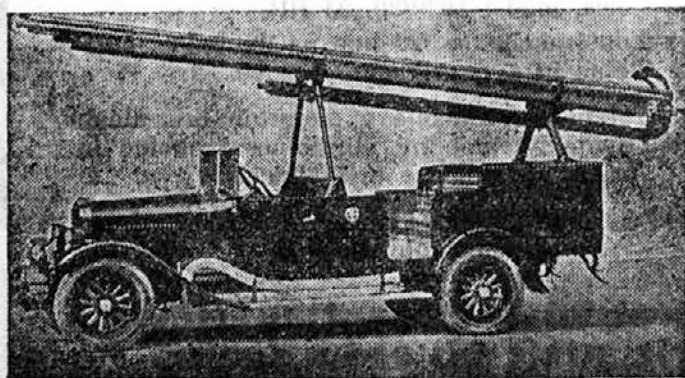
STROJNE TOVARNE IN LIVARNE, D. D.

V LJUBLJANI

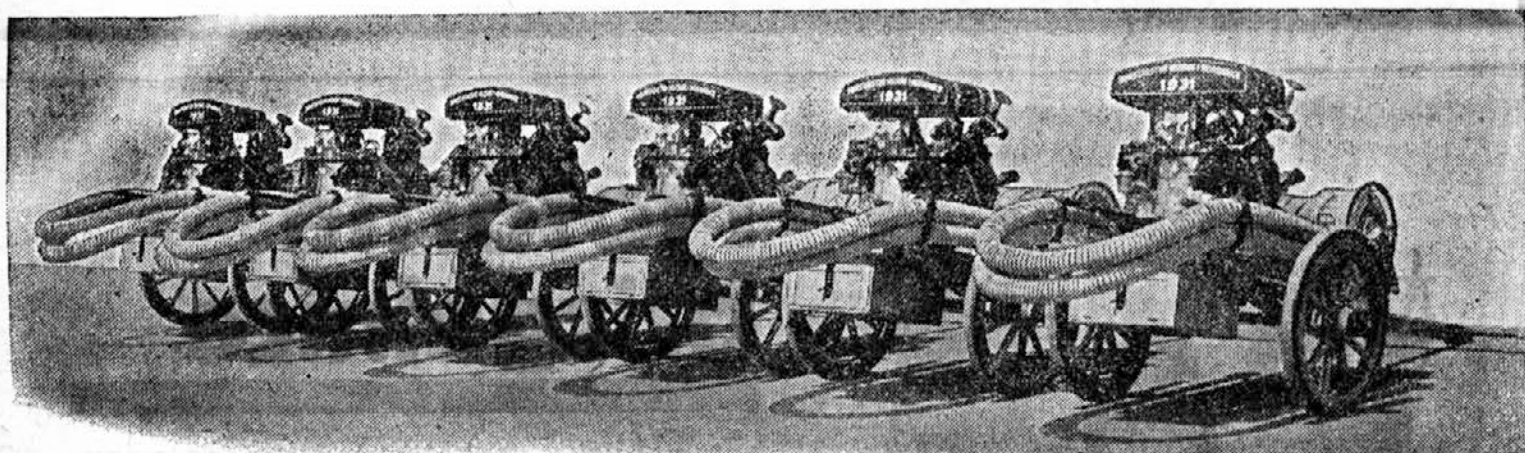
KOVINSKI
OBRAT

izdelujejo po svojih lastnih modelih
najmodernejše in najbolj priročne

motorne brizgalne

z delazmožnostjo od 600 do 1400 litrov na min.

Naše motorke, ki so delale v nešteti
primerih vzporedno z inozemskimi, so
vedno najbolje delovale — prav posebno

so se odlikovale

- z brezhibnim delovanjem pri dolgotrajnem obratovanju
- z velikim gasilnim učinkom pri največjih pritiskih
- z največjo zanesljivostjo pri najtežjih okoliščinah.

Zahtevajte cenik in ponudbe!